

HENRI GAGNON, STENDHAL'S GROOTVADER.

per zijn eerste, zijn meest werkelijke en hevigste leven geleefd had. In deze werken heerscht, als een niet te omschrijven electriciteit, de geest en de atmosfeer die wij met zekerheid erkennen als die, welke eenige jaren daarvoor als een korte betooverende windvlaag door de wereld streek. Nietzsche is wellicht een der eersten geweest, die zich van deze innerlijke verwantschap rekenschap gegeven heeft. Hij spreekt van Stendhals Napoléontische „Tatsachengriff”, en van het Napoléontisch tempo, waarmede „hij (Stend-

hal) door zijn onontdekt Europa marceerde, om zich aan het einde alleen te bevinden, schrikwekkend alleen”.

Een nadere aanduiding van Stendhals levensloop is hier niet ondienstig tot het begrip van den mensch. Hij werd geboren in 1783, de zoon van voorname burgers, dicht grenzende aan de aristocratie. Zijn vader was een rechtsgeleerde van aanzien, hoewel een middelmatig en bekrompen man, zijn moeder een Henriëtte Gagnon, een jonge en schoone en zeer begaafde vrouw, wier begaafdheid den zoon, als bij vele groote mannen het geval is, ten deel gevallen schijnt. De eerste levensjaren van Henri Beyle waren onbewolkt gelukkig. Hij hing zijn moeder hartstochtelijk aan,

doch deze ontviel hem vroeg, toen hij pas zeven jaar oud was. Toch is zij hem genoeg bijgebleven, om haar, veertig jaar later in zijn mémoires, de ontroerdste bladzijden te wijden. „Met haar”, zegt hij daar („Vie de Henri Brulard”) „verdween alle vreugde uit mijn kinderleven”. Met haar dood begon een jeugd, die hij tot een der grootste ramspoeden van zijn leven heeft gestempeld. Want hij kwam onder de strenge leiding van zijn tante, Séraphie Gagnon, een vrouw van ondragelijk humeur die de ver-